

Protokoll för barn- och utbildningsnämndens 19 § MBL

Tid och plats	Torsdag 30 april 2026 kl. 13:00-13:45 Stora sammanträdesrummet, kommunhuset
Arbetstagarpart	Anders Olsson, Sveriges Lärare Annlouise Brodén, Vision Sven-Erik Engström, Kommunal Jenny Bonils, Sveriges Lärare Krister Engström, Sveriges Lärare § 1
Arbetsgivarpart	Johan Nilsson, skolchef
Övriga deltagare	Lucas Haraldsson, sekreterare David Shen, ekonom
Justerare	Annlouise Brodén
Tid för justering	Enligt överenskommelse
Underskrifter	Digital justering (Lucas Haraldsson, sekreterare) Digital justering (Johan Nilsson, ordförande) Digital justering (Annlouise Brodén, justerare)

BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutande instans	Barn- och utbildningsnämndens 19 § MBL
Förvaring av protokollet	Barn- och utbildningsnämndens kansli
Sammanträdesdatum	2026-04-30
Datum då protokollet justeras	Enligt överenskommelse

PROTOKOLL
2026-04-30

Innehåll

Budget 2027	3
Budgetuppföljning 2026	7
Revidering av maxtaxa inom förskola och fritidshem 2026	9
Svar på nämndinitiativ om rastvärdar i grundskolan	11
Interkommunala ersättningar för nationellt program inom anpassade gymnasieskolan 2026	13
Informationsärenden	14

PROTOKOLL
2026-04-30

Budget 2027

Diarienummer BU 2026/69

Arbetsutskottets förslag till barn- och utbildningsnämnden

1. Barn- och utbildningsnämnden fastställer budgetunderlaget och äskar om en ramökning om totalt 13,63 miljoner kronor för 2027.
2. Barn- och utbildningsnämnden fastslår att insatser för ökad elevnärvaro, trygghet och förbättrad läsförmåga ska prioriteras inom ramen för budget 2027.

Sammanfattning av ärendet

Barn- och utbildningsnämndens totala budgetram för 2027 uppgår till 319,72 miljoner kronor. En ramökning om 13,63 miljoner kronor föreslås, vilket innebär att budgetramen för 2027 efter ökningen uppgår till totalt 333,35 miljoner kronor.

Barn- och utbildningsförvaltningen bedömer att den föreslagna ramökningen är nödvändig för att dels möta allmänna kostnadsökningar om cirka 7,63 miljoner kronor, dels kompensera för ökade hyreskostnader för Kvistbergsskolan om 3,0 miljoner. Därutöver avsätts 3,0 miljoner kronor för att möjliggöra riktade förstärkningar utifrån identifierade behov, främst inom grund- och gymnasieskolan.

Förutsättningar, demografi och anpassningar

Barn- och utbildningsförvaltningen har under vintern och våren tagit fram ett budgetunderlag för perioden 2027–2029, baserat på givna ekonomiska förutsättningar samt tillgängliga prognoser. Det övergripande målet har varit att bibehålla nuvarande verksamhetsstruktur och kvalitetsnivå inom barnomsorg och utbildning. Samtidigt har hänsyn tagits till demografiska förändringar och politiska prioriteringar som påverkar såväl resursbehov som verksamheternas inriktning.

Förskolan

Kommunens befolkningsprognoser visar en tydlig minskning av antalet barn i förskoleålder under de kommande åren. Under 2023 föddes endast 79 barn i kommunen, jämfört med cirka 120 året innan. Detta innebär att

PROTOKOLL
2026-04-30

efterfrågan på förskoleplatser successivt minskar, en utveckling som bedöms fortsätta under 2027.

Mot denna bakgrund planeras förskolans organisation att successivt anpassas i motsvarande takt, exempelvis genom justeringar av personalresurser och gruppindelningar. Anpassningarna ska genomföras med fortsatt fokus på kvalitet, trygghet och goda pedagogiska förutsättningar i barngrupperna. Den nuvarande geografiska strukturen med flera förskolenheter bibehålls, vilket skapar handlingsutrymme och flexibilitet om födelsetalen framöver skulle öka.

Grundskolan

Enligt prognos väntas en successiv minskning av elevantalet på sikt. Prognoserna visar cirka 50 färre elever år 2026 samt ytterligare omkring 50 färre elever under perioden 2027–2028. Barn- och utbildningsnämnden konstaterar att minskade elevkullar särskilt påverkar de mindre skolornas organisation och ekonomiska bärkraft.

För att möta verksamhetens behov inför 2027 och samtidigt stärka kvaliteten i grundskolan har nämnden tidigare tillfört extra resurser under 2026 i form av ett temporärt tillskott om cirka 2,5 miljoner kronor. Detta tillskott föreslås nu utökas till cirka 3,0 miljoner kronor år 2027, med inriktning mot hela grundskolans verksamhet. Satsningen skapar förutsättningar för att upprätthålla lärartäthet och stödinsatser trots minskande elevantal, samt att fortsatt stärka arbetet med grundläggande färdigheter, såsom läsning.

Att stärka elevernas läsförmåga har lyfts fram som en gemensam politisk ambition i budgetdialogen, då god läskunnighet tidigt i skolgången har positiva effekter genom hela utbildningskedjan. De tillkommande resurserna till grundskolan kan därför riktas mot läsfrämjande insatser, exempelvis genom utökad specialpedagogisk kompetens inom språk och läsning samt fortsatta kompetensutvecklingsinsatser för lärare. Därutöver kan resurserna användas för andra kvalitetshöjande åtgärder som bidrar till ökad trygghet och studiero.

Gymnasieskolan

För gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan visar prognoserna på en motsatt demografisk utveckling jämfört med övriga skolformer. Stora

PROTOKOLL
2026-04-30

elevkullar väntas slå igenom i gymnasiet från och med kommande läsår och därefter fortsätta öka successivt. Detta ställer ökade krav på organisationen, bland annat i form av fler undervisningsgrupper, ett utökat lärarbehov samt anpassade lokaler och resurser.

Budgetförslaget för 2027 tar höjd för denna utveckling genom att tillföra ökade resurser till gymnasieskolan. Tillskottet ska säkerställa att både den ordinarie gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan har förutsättningar att erbjuda plats, undervisning och adekvat stöd för de växande elevkullarna. Satsningen möjliggör bland annat fler utbildningsplatser och bibehållen programbredd, samtidigt som kvaliteten i undervisningen kan upprätthållas för befintliga elever.

Barn- och utbildningsförvaltningen poängterar att den slutliga gymnasieantagningen fastställs i september varje år, vilket innebär att prognoser alltid måste hanteras med viss försiktighet. Mot denna bakgrund förbereds organisationen gradvis utifrån de bästa tillgängliga underlagen, för att säkerställa beredskap inför kommande elevökningar utan att äventyra kvalitet eller arbetsmiljö.

Politiska fokusområden

I arbetet med budgetberedningen för 2027 har representanter för barn- och utbildningsnämnden och barn- och utbildningsförvaltningen gemensamt identifierat ett antal strategiska fokusområden för de kommande åren. Detta kan sammanfattas i tre övergripande områden: trygghet, elevnärvaro och språkutveckling.

Samtliga skolformer rapporterar utmaningar kopplade till elevernas närvaro och upplevelse av trygghet, vilket understryker behovet av långsiktiga och samordnade insatser. Arbetet med dessa frågor är redan påbörjat genom bland annat inrättandet av ett skolsocialt team, införandet av mobilfri skolmiljö samt utökade rastaktiviteter i grundskolan.

Barn- och utbildningsförvaltningen bedömer dock att insatserna behöver intensifieras ytterligare under 2027, exempelvis genom fördjupad samverkan med socialtjänsten i ärenden som rör problematisk skolfrånvaro samt genom fortsatta satsningar på strukturerade trygghetsskapande arbetssätt och program.

PROTOKOLL
2026-04-30

I budgetunderlaget har dessa ambitioner integrerats genom de föreslagna resursförstärkningarna, särskilt inom grundskolan, samt genom viss omfördelning av befintliga medel för att möjliggöra riktade trygghets- och närvaroprojekt.

Vidare betonas språkutveckling och läsning som ett prioriterat område i nämndens kvalitetsarbete och nu även som ett tydligt budgetmässigt fokus. Redan inom förskolan har ökade språkliga utmaningar identifierats, vilket motiverar tidiga och strukturerade insatser som följer eleverna vidare genom grundskolan.

De politiska arbetsmötena inför budget har resulterat i en bred samsyn kring att tidiga satsningar på elevernas läsförmåga kan bidra till förbättrade studieresultat i samtliga ämnen på längre sikt.

Budgetförslaget skapar därför förutsättningar för att tidigare läsfrämjande projekt kan fortsätta och vidareutvecklas, samtidigt som nya läromedel och riktade kompetensutvecklingsinsatser inom språk- och läspedagogik kan finansieras.

Samlad bedömning

Barn- och utbildningsnämnden ser positivt på möjligheterna att under 2027 genomföra planerade insatser inom prioriterade områden som läsning, trygghet och elevnärvaro, samtidigt som de ekonomiska utmaningar som följer av förändrade elevantal hanteras, utan att behöva vidta omfattande nedskärningar i kärnverksamheten.

PROTOKOLL
2026-04-30

Budgetuppföljning 2026

Diarienummer BU 2026/3

Arbetsutskottets beslut

Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott godkänner budgetuppföljning per 2026-03-31.

Sammanfattning av ärendet

Barn- och utbildningsnämnden redovisar per den 31 mars 2026 ett ackumulerat överskott om 317 tusen kronor, vilket indikerar en fortsatt positiv utveckling av nämndens resultat. De totala personalkostnaderna uppvisar en positiv budgetavvikelse på 125 tusen kronor.

Förskola

Förskoleverksamheten uppvisar ett underskott om 305 tusen kronor. Personalkostnaderna överskrider budget med 209 tusen kronor. Samtidigt visar övriga kostnadsposter en negativ avvikelse jämfört med budget på 346 tusen kronor.

Grundskola

Grundskoleverksamheten redovisar ett överskott om 413 tusen kronor. Personalkostnaderna uppvisar en positiv avvikelse på 22 tusen kronor. Övriga kostnader redovisar också ett överskott om 250 tusen kronor och det beror på att skolskjuts har en stor överskott.

Gymnasieskola och komvux

Gymnasieskola och vuxenutbildning visar ett samlat överskott om 133 tusen kronor. Detta förklaras huvudsakligen av ett överskott inom personalkostnader om 317 tusen kronor. Intäktsavvikelsen på 113 tusen kronor beror främst på att vissa bidrag ännu inte fastställts i sin helhet.

PROTOKOLL
2026-04-30

Driftredovisning

	Utfall 03/26	Budget 03/26	Avvikelse	Budget 2026
Intäkter	18 118	17 842	276	71 207
Kostnader	-105 307	-105 349	42	-396 927
Personalkostnader	-63 888	-64 013	125	-233 168
Övriga kostnader	-41 109	-40 995	-114	-162 506
Kapitalkostnader	-310	-341	31	-1 253
DRIFTNETTO	-87 190	-87 507	317	-325 720

Redovisning per avdelning

	Utfall 03/26	Budget 03/26	Avvikelse	Budget 2026	Prognos 2026
Förskola	-20 852	-20 547	-305	-79 203	-79 203
Grundskola	-44 285	-44 698	413	-166 501	-166 501
Gymnasieskola	-20 927	-21 060	133	-75 554	-75 554
Kulturskola	-943	-977	34	-3 627	-3 627
Förvaltnings- övergripande	-182	-225	43	-835	-835
DRIFTNETTO	-87 190	-87 507	317	-325 720	-325 720

Digital signatur av ordförande, justerare och sekreterare

PROTOKOLL
2026-04-30

Revidering av maxtaxa inom förskola och fritidshem 2026

Diarienummer BU 2025/315

Arbetsutskottets förslag till barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att från och med 2026-07-01 tillämpa följande maxtaxa inom förskola och fritidshem:

Maxtaxa för barn i förskola:

För det första barnet är avgiftstaket 3 procent, men högst 1 547 kronor.

För det andra barnet är avgiftstaket 2 procent, men högst 1 031 kronor.

För det tredje barnet är avgiftstaket 1 procent, men högst 516 kronor.

Från och med det fjärde barnet i hushållet betalas ingen avgift.

Maxtaxa för barn i fritidshem:

För det första barnet är avgiftstaket 2 procent, men högst 1 031 kronor.

För det andra barnet är avgiftstaket 1 procent, men högst 516 kronor.

För det tredje barnet är avgiftstaket 1 procent, men högst 516 kronor.

Från och med det fjärde barnet i hushållet betalas ingen avgift.

Maxtaxa för barn 3–5 år i allmän förskola:

Tillämpas från första augusti det år barnet fyller 3 år.

För det första barnet är avgiftstaket 2,25 procent, men högst 1 160 kronor.

För det andra barnet är avgiftstaket 1,5 procent, men högst 773 kronor.

För det tredje barnet är avgiftstaket 0,75 procent, men högst 387 kronor.

Från och med det fjärde barnet i hushållet betalas ingen avgift.

Sammanfattning av ärendet

Förordning (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskola och fritidshem ändras och börjar gälla den 1 juli 2026. Det innebär att nya nivåer för högsta avgiftsgrundande inkomst och högsta avgifter ska tillämpas först efter att förordningsändringen trätt i kraft. Fram till dess gäller nuvarande regelverk.

Precis som tidigare ska endast inkomsten upp till ett fastställt tak räknas som avgiftsgrundande. Genom förordningsändringen ska inte heller den del av inkomsten som understiger 10 001 kronor per månad räknas med.

PROTOKOLL
2026-04-30

Det innebär att ett schablonavdrag om 10 000 kronor görs från alla hushålls inkomster vid beräkning av avgiftsgrundande inkomst.

Detta innebär att hushåll med en sammanlagd inkomst om högst 10 000 kronor per månad inte kommer att betala någon avgift för förskola eller fritidshem från och med den 1 juli 2026.

Uppgifter om högsta avgiftsgrundande inkomst baseras på preliminära beräkningar från Skolverket och kan komma att justeras när slutliga index fastställs. Den preliminära högsta avgiftsgrundande inkomsten uppgår till 51 560 kronor per månad från och med den 1 juli 2026.

Kommunen anpassar sina avgifter i enlighet med Skolverkets slutliga beslut om statsbidrag för maxtaxa 2026.

PROTOKOLL
2026-04-30

Svar på nämndinitiativ om rastvärdar i grundskolan

Diarienummer BU 2026/80

Arbetsutskottets förslag till barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att anse nämndinitiativet vara besvarat.

Sammanfattning av ärendet

Adam Passin (S) har lämnat in följande nämndinitiativ om rastvärdar i grundskolan:

"För några år sedan upplevde Frykensskolan i Torsby en period av stor oro med ordningsproblem, otrygghet och en ansträngd arbetsmiljö för både elever och personal. Som en del av ett åtgärds paket infördes rastvärdar.

Sedan införandet har vi sett en markant positiv skillnad. Den ökade vuxennärvaron har lett till ökad studiero, minskad skadegörelse och en tryggare miljö i korridorerna. Rastvärdarna fungerar som en länk mellan elever och vuxenvärlden som inte är kopplad till betyg eller undervisning, vilket visat sig vara en framgångsfaktor.

Att ha dedikerade vuxna i korridorerna avlastar den pedagogiska personalen, som därmed kan fokusera helt på undervisningen. Kostnaden för rastvärdar bör ses som en investering som minskar kostnader för skadegörelse, psykisk ohälsa och framtida resursbehov. Vi får inte backa bandet nu när vi äntligen har hittat en metod som fungerar och som skapat den arbetsro som eleverna i Torsby har rätt till.

Socialdemokraterna Torsby–Nordvärmland föreslår:

Att vidareutveckla funktionen med de befintliga rastvärdarna som vi har idag. De ska vara en del av skolans ordinarie trygghetsarbete och finansieras inom befintlig budget.

Att utreda möjligheten och kostnaden för att implementera liknande roller på kommunens övriga skolor där behovet finns."

PROTOKOLL
2026-04-30

Svar på nämndinitiativ

Barn- och utbildningsförvaltningen har utrett frågan och konstaterar att rastvärdar är ett uppskattat och välfungerande system på Frykenskolan.

Rastvärdar och rastaktiviteter finns redan vid samtliga grundskolor i kommunen, men utformningen varierar utifrån respektive skolas storlek och förutsättningar.

Trygghet och vuxennärvaro är fortsatt ett prioriterat fokusområde för förvaltningen. Inom ramen för personal- och resursplaneringen inför läsåret 2026–2027 bedömer förvaltningen att arbetet med rastvärdar och rastaktiviteter kan vidareutvecklas inom befintlig organisation. Detta är ett prioriterat område för samtliga grundskolor i kommunen, inklusive Frykenskolan.

PROTOKOLL
2026-04-30

Interkommunala ersättningar för nationellt program inom anpassade gymnasieskolan 2026

Diarienummer BU 2025/301

Arbetsutskottets förslag till barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden fastställer den interkommunala ersättningen för det nationellt anpassade gymnasieprogrammet Hälsa, vård och omsorg till 435 000 kronor per elev och läsår, från och med läsåret 2026/2027.

Sammanfattning av ärendet

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår att priset för den interkommunala ersättningen för det nationellt anpassade gymnasieprogrammet Hälsa, vård och omsorg inom anpassad gymnasieskola fastställs till 435 000 kronor per elev och läsår.

Priset baseras på utbildningens faktiska kostnader och ligger i nivå med gällande nationella ersättningsnivåer. Ett fastställt pris är en förutsättning för korrekt interkommunal ersättning för att säkerställa full kostnadstäckning för utbildningen.

PROTOKOLL
2026-04-30

Informationsärenden

Diarienummer BU 2026/5

Arbetsutskottets beslut

Barn- och utbildningsnämnden tackar för informationen.

Sammanfattning av ärendet

Ny ledning för Kulturskolan

Sandra Sjöström Johansson har rekryterats som ny ledare för Kulturskolan och efterträder Michael Åkerlund som går i pension.

Skolsamverkan 2.0

Inom ramen för Skolsamverkan 2.0 kommer förvaltningen att genomföra ett projekt framtaget av Åse Fagerlund, i området positiv psykologi, med fokus på styrkebaserad utveckling och ökat välbefinnande. Arbetet kommer att genomföras på Frykensskolan, Kvistbergsskolan och Stöllets skolan. Metoden har visat goda resultat i andra kommuner.

Förskolan

Kommunens förskolor ligger bäst till i Värmland när det gäller antal barn per avdelning, sett till Skolverkets rekommendationer.

Ärende om maxtaxa på föräldrakooperativet Kottarna

Ärendet hanteras genom fortsatt dialog med Karlstad kommun, som enligt avtal ansvarar för tillsynen av de fristående förskoleverksamheterna.

Kontaktpersoner

Dag Nyström informerar från besök på Frykensskolan. Det konstateras att intresset och söktrycket för yrkesförberedande program har ökat, vilket är positivt. Samtidigt uppmärksammas att det påverkar möjligheterna för vissa elever att få plats på yrkesförberedande program, särskilt för dem som av olika skäl inte ser högskoleförberedande program som ett lämpligt alternativ. Frågan bedöms därför vara viktig att följa upp i det fortsatta arbetet.

PROTOKOLL
2026-04-30

Aktiviteter för barn och ungdomar

Utöver de ärenden som behandlades vid arbetsutskottets sammanträde informerar Anders Olsson om de aktiviteter som planeras för barn och ungdomar i Torsby kommun under sommaren. Ett varierat utbud av aktiviteter planeras, med start från skolavslutningen och fram till att nästa läsår börjar.

Digital signatur av ordförande, justerare och sekreterare

UNDERSKRIFTSSIDA

**Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter:**